

Tabip Odaları ve TTB’de “Çağdaş Hekimlik” Hareketi İçin Manifesto

İstanbul işgal altında iken 1919’da direniş gösteren tıp fakültesi öğrencilerinden ve Tıbbiyeli Hikmet’ten bu yana, 1970’lerde ortaya çıkan çağdaş hekim hareketine Dr. Erdal Atabek öncülük etmiş ve 1990’da vefatına kadar Türkiye’de çağdaş hekimliğin önderi Prof. Dr. Nusret Fişek olmuştur. Günümüzde Çağdaş Hekimlik Hareketi yeniden filizleniyor / hayat buluyor. Tabip odaları ve üst örgütümüz olan Türk Tabipler Birliğini (TTB) layık olduğu temsile ulaştırmak için yeni bir başlangıç yapıyoruz.

1990’dan bu yana TTB’ni yöneten zihniyet, genel stratejisini bir kısım etnik ve marjinal muhalif siyasal mücadelenin parçası olmak şeklinde konumlandırarak daha baştan tüm hekimlerin desteğini sağlamayı hedeflememiştir. Ülkemizde zaten düşük olan katılım talebi bu anlayışla daha da düşük seviyelere inmiştir. Kamuda çalışan hekimler arasında önemli sayıda hekim tabip odalarından istifa etmiştir ve etmeye devam etmektedir. Genç hekimler de tabip odalarına üye olmaktan çekinmektedir. Bugün ülkemizde aktif çalışan hekimlerin yarısından azı TTB’ye üyedir. Ülke çapında oda seçimlerine katılım, birkaç istisna dışında kayıtlı üyelerin %5’i ila %15’i arasında değişmektedir. Oda yönetimleri ve TTB büyük ölçüde hekimleri temsil yeteneğini yitirmiştir.

Diğer taraftan son aylarda üç hekim sendikası çalışması gündeme gelmiş ve on binlerce üye kazanmışlardır. Artan sorunları için hekimler hassastırlar ve örgütlenme gerekliliğinin bilinciyle bir çıkış, bir umut arayışındadırlar. TTB’nin mevcut yönetim anlayışından ve kadrolarından hiçbir beklenti yoktur. Yeni kurulan sendikaların örgütlenme anlamında hekimler için bir alternatif oluşturmaya başladığı görünmektedir.

1990’dan bu yana TTB’yi yöneten zihniyet bu durumdan herhangi bir rahatsızlık duymamaktadır. TTB’ye üye hekimlerin azalması onlar için bir sorun teşkil etmemekte, tam tersi bu durumdan memnun olmaktadır. “Küçük olsun bizim olsun” özdeyişi onlar tarafından şiar edinilmiştir.

Esasen var olan bu olumsuz durumu düzeltmek için öncelikli hedef; hekimlerin ihtiyacı olan kapsayıcı ve katılımcı bir anlayışla çalışmaktır.

Çağdaş Hekimlik Hareketimizin Temel Değerleri

- Emekten yana olmak:** Hekimler emeklerinin gerçek karşılığını almalıdır. Çağdaş Hekim'ler kamuda, özelde ya da bağımsız çalışma halinde, eğitim aşamasında, aktif çalışırken ve emeklilikte hekimlerin yeterli ekonomik şartlara sahip olmaları için mücadele eder.
- Hekimlerin çalışma özgürlüklerini savunmak:** Çağdaş Hekim'ler hekimlerin bağımsız çalışabilmeleri, tıbbi karar almada bağımsız davranmalarına karşı hekimler üzerinde kurulmak istenen her türlü baskıya karşıdır. Kamuda ve özelde idari baskılara, ciro baskılarına, malpraktis, tazminat tehditlerine karşı mücadele eder.
- Eşitlik:** Çağdaş Hekim'ler adil bir sağlık sistemini savunur. Hekimler arasında fırsat eşitliği, liyakata dayalı objektif görevlendirme ve yükseltme kriterlerinin uygulanması, her düzeyde haksız rekabetin önlenmesi. Hastalara eşit davranmak, hizmet sunumunda tıbbi temelli eşit yaklaşım. Koruyucu, tedavi edici ve esenlendirici tıp hizmetlerinde halka yeterli düzeyde sağlık hizmetinin ulaşılabilir, nitelikli, eşit bir şekilde verilmesini talep eder.
- Dayanışma:** Çağdaş Hekim'ler "Çağdaş Hekimlik Değerleri" çerçevesinde tüm hekimleri bir araya getirmeyi hedefler. Bilimsel dernekler, hekim sendikaları, sağlık alanındaki tüm paydaş meslek kuruluşları, sağlık çalışanları sendikaları ve diğer örgütlenmeler ile birlikte olmaya çalışır.
- Nitelikli, bilimsel tıp eğitimi ve uygulamalarını sahiplenmek:** Çağdaş Hekim'ler ülkemizde tıp eğitiminin kalitesinin yükseltilmesini, yeterli olmayan tıp fakültelerinde eğitimin durdurulmasını, yetersiz eğitim hastanelerinde uzmanlık eğitimi yapılmamasını savunur. Bilim dışı uygulamaların gerek eğitim kurumlarında yer almasına, gerekse sağlık hizmetlerinde kullanılmasına karşı çıkar. Tıp eğitiminde ve sağlık hizmeti sunumunda bilimi ve bilimsel uygulamaları ödünsüz savunur.

6. **Toplumsal Sorumluluk:** Çağdaş Hekim'ler halk sağlığına, koruyucu hekimliğe ve kamusal sağlık sistemine sahip çıkar. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün kurduğu Cumhuriyetimizin temel değerlerinden ödün vermez, ulusal birlik ve kardeşlik, laik düzen, eşitlik, özgürlük, dayanışma ideallerini savunur.
7. **Demokrasiden yana olmak:** Çağdaş Hekim'ler; güçler ayrılığını, katılımcılığı ve şeffaflığı, hesap verilebilirlik ve liyakate dayalı objektif görevlendirme ve yükseltmeyi, basın ve ifade özgürlüğünü, laik, sosyal hukuk devletini, anayasal demokratik parlamenter sistemi savunur.

Çağdaş Hekimlik Hareketinin Talepleri

Çağdaş hekimlik; hekimlik mesleğinin doğru ve yeterli düzeyde uygulanması, hekim haklarının geliştirilmesi ve hekimlik değerlerinin yaşatılması sağlanarak, insan ve toplum sağlığının iyileştirilmesi konusunda taraf olup, görev ve sorumluluklar taşımaktadır. En temel insan haklarından biri olan sağlık, son 20 yılda ticari bir metaya dönüştürülmüş, hekimlik de bu neoliberal kapitalist sistemin bir nesnesi konumuna getirilmiştir. Hekim emeği her geçen yılda daha da değersizleştirilmiştir. Tüm bu olumsuzluklara karşı hekimlerin birlik ve dayanışmasını sağlamak ve ülkede demokratik parlamenter sistemin yeniden inşası için mücadele etmek gereklidir. Demokratik olmayan bir ülkede hak mücadelesi yapmak da mümkün değildir.

1. TTB yasasının değiştirilerek Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde hekimlik yapabilmek için tüm hekimlerin tabip odalarına kayıtlı olmalarının zorunlu hale getirilmesi.
2. Hekimlerin çalışma koşullarının düzeltilmesi. Hastaya gerekli zamanın ayrılması. Güvenli çalışma ortamlarının oluşturulması. Nöbet ertesi izin gibi insani çalışma şartlarının sağlanması.
3. Özellikle hekime ve sağlık çalışanlarına yönelik şiddete karşı TCK'da yapılacak düzenlemeler ile caydırıcı yaptırımlar getirilmesi.
4. Malpraktis uygulamalarında ölçsüz tazminat şartlarının düzeltilmesi, tıbbi uygulama hatalarına uygun düzenlenmiş bir malpraktis yasasının çıkartılması.

5. Kamuda hekimlerin ücret ve hak edişleri ile ilgili yasal düzenlemelerin yapılması, temel ücretlerin en azından hakimler düzeyine çıkarılması, elde edilen gelirin emeklilik sistemine yansıtılması.
6. Aile hekimliğinde basamak sistemine geçilmesi ve hekimlerin her hastaya gerektiği kadar süre ayırabilmesinin sağlanması.
7. Tıp eğitiminin çağdaş, bilimsel, nitelikli bir hale getirilmesi, yeterli standartlara sahip olmayan tıp fakültelerinde eğitimin durdurulması.
8. Hekim bağımsızlığını müdahale ve tehdit eden her türlü baskıya karşı yasal koruma.
9. Halk sağlığı, koruyucu hekimlik ve kamusal sağlık sisteminin iyileştirilmesi için 1.basamak işlevselliğinin artırılması, sevk zinciri sisteminin hayata geçirilmesi.
10. Özel sektörde çalışan hekimlerin de çalışma biçimlerini seçebilmeleri.
11. Hekimlerin bağımsız çalışması önündeki engellerin kaldırılması. Muayenehanelerde yazılan reçetelerin SGK hakkı olanlar için ödenmesi, verilen raporların tüm resmi kurum ve işyerlerinde geçerli olması, uzman hekim muayenehanelerinde isteyenler ile SGK anlaşması yapılarak ikinci basamak sistemi içerisinde yer almaları, muayenehane hekimlerinin SGK'lı hastaları anlaşmalı özel hastanelerde fark ücreti olarak ameliyat yapabilmesinin yasal hale getirilmesi.